

HAKEMLİ
MAKALE

MARKA VEKİLİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞU
(Legal Responsibilities of a Trademark Attorney)

Mücella YURTOĞLU CAN**

Doi number: <http://dx.doi.org/10.20978/ijlp.91730>

Gönderim Tarihi: 27/05/2016

Kabul Tarihi: 25/07/2016

* Ankara Barosu Avukatı, Marka Vekili, Arabulucu, LL.M.

* mucellayurtoglu@gmail.com

ÖZ

Marka vekili 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de belirtilen haklarla ilgili konularda, ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil eden, danışmanlık yapan ve haklarının korunması için Enstitü nezdinde gerekli girişimlerde bulunan ve işlemleri yürüten kişileri ifade eder. Bu yönüyle marka vekilleri uygulamada önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü yılda yüz binin üzerinde başvurunun yapıldığı ülkemizde bu başvuruların çoğunluğu marka vekilleri tarafından yapılmaktadır.

Marka vekilleri ile müvekkil arasındaki ilişkide Türk Borçlar Kanunu’nun vekâlete ilişkin hükümleri uygulanmaktadır. Ayrıca marka vekillerinin mali mesuliyet sigortaları bulunmaktadır. Bu çalışmada marka vekillerinin hak ve borçları ile sorumluluk rejimi incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Marka, Marka Vekili, Vekâlet Sözleşmesi, Marka Vekillerinin Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortası.

ABSTRACT

Trademark attorney means the persons representing the relevant persons before the institute, making consultancy related to the rights specified in the Decree-Law no. 556 and attempting before the Institute and executing the formalities for protection of their rights. Trademark attorneys hold important place in the practice from this aspect. Because most of the applications are performed by trademark attorneys in our country where one thousand applications are made in a year.

Provisions of the Law of Obligations regarding the attorneyship are applied in the relation between trademark attorneys and clients. Furthermore there is a compulsory financial responsibility insurance of trademark attorneys. Rights and obligations of trademark attorneys and responsibility regime shall be examined in this study.

Key words: Trademark, Trademark attorney, Attorney contract, compulsory financial responsibility insurance of trademark attorneys.

GİRİŞ

Günümüzün karmaşık ekonomik hayatı içerisinde tacirlerin işlerini tek başına yapabilmesi mümkün değildir. Bunun iki önemli sebebi vardır: Birincisi, ekonomik yaşam içerisinde işletme sahiplerinin her işi kendilerinin yapmaya zamanlarının olmaması, ikincisi ise bu işlerin çoğunun artık teknik bir bilgi ve uzmanlığı gerektirmesidir. Bu nedenle ticari hayatta uzmanlığı kapsamında faaliyette bulunan birçok kişi bulunmaktadır. Bunlardan biri de marka vekilidir.

Marka, günümüzde ticari hayatın en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. İşletmelerin ürün ve hizmetlerinin markalaşmasında strateji belirlenmesi ve buna yönelik çalışmalar son yıllarda oldukça önem kazanmıştır. Ancak marka hukukuna ilişkin işlerin bizzat işletme sahipleri tarafından yapılması bazı hallerde zararlı sonuçlara neden olmaktadır. İşletme sahiplerinin yeterli bilgiye sahip olmaması nedeniyle bunlar birçok davaya maruz kalmaktadır. Artan marka başvurularıyla beraber giderek daha teknik bir bilgiye ve uzmanlığa gereksinim duyulmakta, marka tescili ve diğer işlemlerinin üçüncü kişilerce “marka vekilleri” ile yapılması tercih edilir hale gelmektedir.

Marka vekilleri yukarıda açıklanan nedenlerle günümüz ekonomik hayatında çok önemli bir konuma gelmiştir. Türk Patent Enstitüsü'nün verilerine göre geçen yıl itibariyle ülkemizde yüz binin üzerinde marka başvurusu yapılmış¹, bunların %90'ı ise marka vekilleri aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Ancak bu kadar öneme sahip olan marka vekillerine ilişkin mevzuatımızda yer alan düzenlemelerin yeterli olduğu söylenemez. Marka vekillerinin gerek müvekkilleriyle, gerek TPE ile ilişkilerinde yasal çerçevenin belirlenmesinde, özellikle sorumlulukları açısından ayrı bir düzenleme olmayıp Türk Borçlar Kanunu'ndaki vekâlete ilişkin hükümler uygulanmaktadır.

Bu çalışmamızda marka vekillerinin sorumluluğu incelenecektir. Bu kapsamda ilk olarak marka vekilleri hakkında bilgi verilecek, daha sonra özelde vekilin sorumluluğu temelinde marka vekillerinin sorumluluğu irdelenecektir.

¹ Marka istatistikleri için bkz. www.tpe.gov.tr.

I- MARKA VEKİLLERİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞU**A- Marka Vekili**

Marka vekilleri mevzuatımızda tanımlanmamakla birlikte 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş Görevleri Hakkında Kanun'un² 30. maddesinde, Enstitü nezdinde gerçek ve tüzel kişiler adına işlem yapma yetkisi bulunan kişilerden bahsedilmiş ve bu kimselerin taşınması gereken özellikler zikredilmiştir. Dolayısıyla anılan hüküm bağlamında, Türk Patent Enstitüsü nezdinde gerçek ve tüzel kişiler adına marka ile ilgili işlem yapma yetkisine sahip kimseler marka vekili olarak tanımlanabilir. Diğer taraftan marka vekilini hükme bağlayan diğer bir düzenleme olan 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin (Marka KHK) 2/d maddesinde "*marka vekili bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen haklarla ilgili konularda, ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil eden, danışmanlık yapan ve haklarının korunması için Enstitü nezdinde gerekli girişimlerde bulunan ve işlemleri yürüten kişileri ifade eder.*" şeklinde tanımlanmıştır. Buna karşın Türk Patent Enstitüsü Patent ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin³ tanımlar başlığını taşıyan 3. maddesinin c bendinde, marka vekili, *marka, coğrafi işaret ve endüstriyel tasarım konularında danışmanlık yapma ve bu konularda ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil etme, gerekli girişimlerde bulunma ve işlemleri yürütme yetkisine sahip olan sicile kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler* şeklinde ifade edilmiştir.

Sonuç olarak tüm hükümler birlikte ele alındığında, marka vekili, Türk Patent Enstitüsü nezdinde gerçek ve tüzel kişiler adına, 556 sayılı KHK'de belirtilen haklarla ilgili konularda işlem yapan, ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil eden, danışmanlık yapan ve haklarının korunması için Enstitü nezdinde gerekli girişimlerde bulunan ve işlemleri yürüten kimseler şeklinde tanımlanabilir.

B- Marka ve Patent Vekillerinin Yetkileri

5000 sayılı Kanununun 30. maddesine göre, "*Vekiller, bu kanun ve diğer sınaî haklarla ilgili konularda, ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil eder, danışmanlık yapar ve sınaî hakların korunması için Enstitü nezdinde gerekli girişimlerde bulunur ve işlemleri yürütürler.*"

² Resmi Gazete Tarih: 19/11/2003 Sayı: 25294.

³ Bkz. 25/7/2007 tarihli ve 26593 sayılı Resmî Gazete.

Vekiller, Enstitü nezdinde ilgili kişilerin haklarının tesisi, korunması ve bunlarla ilgili olarak idare ile her türlü ilişkilerin temini, tesisi ve yürütülmesi ile yükümlüdür.”

551 sayılı KHK'nin 80. maddesinde, marka vekillerinin marka konuları ile ilgili olarak Enstitü nezdinde işlem yapabilecekleri, ikametgâhı yurt dışında bulunan kişilerin ancak marka vekilleri vasıtasıyla temsil edilebilecekleri hükmü bulunmaktadır. Yine aynı maddeye göre, marka vekili tayin edilmesi halinde tüm işlemler marka vekili marifetiyle yürütülecek ve vekile yapılan tebligatlar asile yapılmış sayılacaktır.

Bu hükümler çerçevesinde marka vekilleri, Enstitü nezdinde başvuru sahiplerini temsil etmek suretiyle, marka tescili için başvuru, marka yayınına itiraz, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'na itiraz, marka yenileme gibi marka ile ilgili tüm işlemleri yapabilecektir. Ayrıca marka vekilleri, temsil ettikleri kişilere marka ve diğer sınaî haklarla ilgili diğer konularda danışmanlık yapar. Bu konularda müvekkillerini bilgilendirir.

C- Marka Vekillerinin Sorumlulukları

Marka vekilinin sorumluluğuna dair düzenleme 5000 sayılı Kanun'un 30. maddesinin son fıkrasında düzenlenmiştir. Hükme göre, *“Vekiller, Enstitü nezdinde ilgili kişilerin haklarının tesisi, korunması ve bunlarla ilgili olarak idare ile her türlü ilişkilerin temini, tesisi ve yürütülmesi ile yükümlüdür. Vekiller hakkında Borçlar Kanununun vekâlet ile ilgili hükümleri uygulanır.”*

Görüldüğü gibi 5000 sayılı Kanun, marka vekillerinin hukuki sorumlulukları konusunda özel bir düzenleme getirmemiş, Türk Borçlar Kanunu hükümlerine atıfta bulunmuştur. Kanunla genel vekillik ilişkisinden ayrı ve uzmanlık gerektiren “özel bir vekillik sistemi” ihdas edilmesine ve adeta hekimlik, avukatlık gibi bir yeni bir meslek türü olan marka vekilliğinin yaratılmasına ve görev ve yetkileri yetersiz de olsa düzenlenmesine rağmen marka vekillerinin hukuki sorumluluğu konusunda ayrı bir kanunla düzenleme getirilmeyip genel hükümlere atıfta bulunulması büyük bir eksiklik⁴.

⁴ Bu hususta ayrıntılı bilgi için bkz. İnanıcı, H.: Marka ve Patent Vekilliği- Avukatlar Açısından Eleştirel Bir Değerlendirme, Ankara Barosu, Uluslar arası Hukuk Kurultayı, Ankara 2000, s. 194 vd.

II- VEKÂLET SÖZLEŞMESİ VE VEKİLİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ TEMELİNDE MARKA VEKİLLERİNİN SORUMLULUĞU

A- Vekâlet Sözleşmesinin Tanımı

Türk Borçlar Kanunu'nun 502. maddesinin 1. fıkrasında, vekâlet sözleşmesi, vekilin vekâlet verenin bir işini görmeyi veya işlemini yapmayı üstlendiği sözleşmedir" şeklinde tanımlamıştır.

Bu tanım kapsamında vekâlet sözleşmesi, vekilin sözleşme dairesinde, vekâlet verenin bir işini veya işlemini yapmayı borçlandığı bir sözleşmedir. Yine bazı yazarlar vekâleti *anlaşmanın sınırları içinde, vekilin yükümlendiği işleri idare veya vaat ettiği hizmetleri ifa hususunda borçlandığı bir akittir* şeklinde tanımlamışlardır⁵.

B- Kurulması ve Şekil

Vekâlet sözleşmesi rızaî bir sözleşme olup tarafların karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanları ile kurulur. TBK. md. 503'e göre, *'Kendisine bir işin görülmesi önerilen kişi, bu işi görme konusunda resmî sıfata sahipse veya işin yapılması mesleğinin gereği ise ya da bu gibi işleri kabul edeceğini duyurmuşsa, bu öneri onun tarafından hemen reddedilmedikçe, vekâlet sözleşmesi kurulmuş sayılır.* Vekâlet sözleşmesinin geçerliliği özel bir şekil şartına bağlı değildir.

Vekâlet sözleşmesinin geçerliliği özel bir şekil şartına bağlı olmamakla birlikte marka vekili için özel bir şekil şartı öngörülmüştür. Vekil olarak Türk Patent Enstitüsü nezdinde müvekkili adına işlem yapması için marka vekili sıfatının taşınması yeterli olmayıp, müvekkil tarafından yazılı bir yetkilendirmenin varlığı aranmıştır. 556 sayılı KHK'nin 23/1-f bendinde, marka başvurusu için marka vekili tayin edilmiş ise vekâletnamenin bulunması gerektiği belirtilmiştir. Vekâletname ile ilgili olarak 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in 9. maddesi ayrıntılı bir düzenleme içermektedir. Buna göre, marka tescil başvurusu dâhil Enstitü nezdinde marka ile ilgili işlemlerin vekil aracılığı ile yürütülecek olması halinde, vekilin Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisini haiz olması, temsil yetkisini ve tarih bilgisini içeren yazılı vekâletname aslının veya marka vekili tarafından aslına uygunluğu onaylanmış ve onay tarihini içerir suretinin Enstitüye teslim edilmesi zorunludur. Ancak vekâletnamenin noter onaylı olması

⁵ Hatemi, H./Serozan, R./ Arpacı, A.: Borçlar Hukuku Özel Bölüm, İstanbul, 1992, s. 387.

gerekmez. Adi yazılı şekilde de vekâletname düzenlenmesi mümkündür. Ancak Enstitü, vekâletnameyle ilgili olarak makul sebeplerle şüpheye düşerse, vekilden noter tasdiki de dâhil her türlü delilin sunulmasını isteyebilir (Yön. m.9/f.7). Diğer taraftan bazı hallerde adi yazılı şekilde düzenlenmiş vekâletname yeterli görülmemiştir. Yönetmeliğin 9. maddesinin 5. fıkrasına göre, Enstitü nezdinde başvuru veya tescilden doğan haktan vazgeçilmesi, itirazın geri çekilmesi işlemleri ile kısmen veya tamamen bu sonuçları doğuracak işlemlerin vekil tarafından yapılabilmesi için, bu yetkileri açıkça belirten ve noter tasdikli vekâletname sunulması gerekmektedir.

C- Marka Vekilinin Yükümlülükleri

1- İşi Şahsen Yapma Borcu

TBK md. 506/f.1 gereği, vekil, vekâlet borcunu bizzat ifa etmekle yükümlüdür. Vekâlet sözleşmesine egemen olan güven ilişkisi nedeniyle TBK'nın 83. maddesinde öngörülen genel kuraldan sapılmıştır⁶. Bununla beraber vekilin işi şahsen ifa zorunda olması onun tek başına yapamayacağı veya tali derecedeki işleri için yardımcı şahıs kullanmasına engel teşkil etmez. Yine taraflar, sözleşmede her bir faaliyetin vekil tarafından gerçekleştirileceğini kararlaştırabilir. İşin görülmesinde yardımcı şahıslardan yaralanmakla, işi başkasına gördürmek farklı hallerdir. Bu sebeple, vekilin yardımcı şahısların fiilinden sorumluluğu ile (TBK md.116) vekilin alt veya kaim vekilin davranışlarından sorumluluğu birbirinden farklılıklar arz eder. Mesela bir marka vekilinin hizmet sözleşmesine dayanarak bir başka marka vekilini istihdam etmesi ve üstlendiği işin bir kısmını bu kimseye vermesi halinde, alt vekâlet söz konusu değildir. Böyle hallerde iş yürüten vekil TBK. md. 116 çerçevesinde sorumludur. Ancak vekile yetki verildiği veya durumun zorunlu ya da teamülün mümkün kıldığı hâllerde vekil, işi başkasına yaptırabilir.

Alt vekile işin gördürülmesinin caiz olmadığı hallerde, alt vekilin gördüğü iş vekilin gördüğü işe göre başka bir edim sayılmaktadır. Dolayısı ile böyle bir durumda, borçlunun kusurlu olarak borcu hiç ifa etmemesinden sorumluluğu doğar. İş sahibi, ifa edilen böyle bir edimi kabul zorunda değildir. İş sahibi ayrıca caiz olmadığı halde işin görülmesinin bir başkasına bırakılmasına sonradan icazet verebilir.

⁶ Aral, F.: Borçlar Hukuku, Ankara 1999, s. 421; Tandoğan, H: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. II, İstanbul 2008, s. 456.

Vekilin yerine başkasını koymasının halinde, iş sahibine karşı sorumluluğu konusunda TBK. md. 507'de 'özel bir hüküm' öngörülmektedir. Söz konusu hüküm şöyledir: "Vekil yetkisi dışına çıkarak işi başkasına gördürdüğünde, onun fiilinden kendi yapmış gibi sorumludur". Bu hüküm uyarınca vekil, yerini alan kimsenin davranışında kendisi bulunsaydı, bu davranış özen ve sadakat yükümüne aykırı ise ondan doğan zararlardan da sorumludur. Başka bir deyişle, vekilin yerine geçen kişinin özen borcunu yerine getirip getirmediği belirlenirken işi kendisine bırakılan kişinin değil vekilin kişiliği ve nitelikleri göz önüne alınmalıdır.

İsviçre Türk hukukunda işin başkasına gördürülmesinin caiz olduğu haller de bulunmaktadır, ancak bunlar istisnai niteliktedir. Zira iş görme sözleşmeleri bakımından '*ifanın gayri şahsiliği ilkesi*'nden vazgeçilmiştir. Çünkü bazı hallerde edimin niteliği, bunu ifa edecek kimsenin özelliklerine bağlanmıştır. Böyle hallerde, edimin bizzat borçlu tarafından ifa edilmesinde müvekkilin menfaati bulunmaktadır. Gerçekten de, vekâlet sözleşmesinde müvekkil, vekile, güvenini teslim etmiştir. Özellikle bir uzmanlık gerektiren avukatlık, marka vekilliği, hekimlik gibi mesleklerde bu güven ilişkisi daha da önem kazanmaktadır. Bu gibi durumlarda vekilin mesleki bilgisi, beceri ve tecrübesi müvekkil için çok daha önem arz ettiği için işi vekilin bizzat yapması son derece önem taşıyabilir.

İşin başkasına gördürülmesi, farklı hukuki yapılar içerisinde gerçekleştirilebilir. Bunlardan ilk sırayı alt vekâlet alır. Bu yapı içerisinde vekil, vekâletten doğan borçların ifası için, kendi adına yaptığı bir sözleşmeyle bir başkasını tevkil etmektedir. TBK. md. 506/1'de alt vekâletin geçerli olması için vekilin, üstlendiği işi başkasına yaptırmaya yetkisinin bulunması, işin niteliği itibarıyla buna müsait olması veya örf ve âdetin buna müsait olması gereklidir. Caiz olan alt vekâlette vekilin sorumluluğu TBK.507/II'de yer almaktadır. Buna göre vekil başkasına vekâlet vermeye yetkili ise, sadece seçmede ve talimat vermede gerekli özeni göstermek zorundadır.

Vekilin yerine başkasını koymasının diğer bir biçimi ise kendi adına değil de iş sahibi adına yaptığı bir sözleşme ile, vekaletten doğan borçların ifasını başkasına tevdi etmektir. Bu ihtimalde sözleşme doğrudan doğruya iş sahibi ile vekilin yerine geçen kişi arasında meydana gelir. Burada vekilin sözleşme yapma yetkisi de bulunmalıdır. Böyle bir sözleşme ile işin başkasına gördürülmesine 'ikame vekâlet' işi gören kişiye de ikame vekil denilir⁷. İkame

⁷ Akipek, Ş.: Alt Vekalet, Ankara 2003, s. 162, 163; Tandoğan: s. 459.

vekâlette iş sahibi ile ikame vekil arasında aksi kararlaştırmadıkça ikameye rağmen ilk vekilin sorumluluğu devam eder. Ancak işin başkasına bırakılmasının caiz olmadığı hallere göre vekilin sorumluluğu daha hafif olarak takdir olunmuştur. Gerçekten de TBK. md.507/II uyarınca vekil başkasına vekâlet vermeye yetkili ise sadece seçmede ve talimat vermede gerekli özeni göstermekle yükümlüdür.

Marka vekilinin işi bizzat yapması hususunda ise şunlar söylenmelidir: Marka vekili, müvekkilden özel bir yetki belgesi alarak ve güven ilişkisine dayanarak iş yapmaktadır. Müvekkil marka tescilinde ve markaya ilişkin işlerde genellikle vekilin kişisel bilgi ve becerisini dikkate alarak onunla sözleşme yapmaktadır. Yine vekâlet sözleşmesinin diğer tarafı ise doğrudan doğruya marka vekilidir. Bu açıdan marka vekilinin de işi bizzat yapma yükümlülüğü bulunmaktadır. Ancak genel vekâlete ilişkin açıklamalarımız doğrultusunda marka vekilinin işlerini görmesi esnasında bir başka kişiden yardım alması her zaman için mümkündür.

2- Müvekkilin Talimatına Uygun Hareket Etme Yükümlülüğü

TBK m. 505/I nci fıkrasına göre “Vekil vekâlet verenin açık talimatına uymakla yükümlüdür. Ancak vekâlet verenden izin alma imkânı bulunmadığında, durumu bilseydi onun da izin vereceği açık olan hallerde, vekil talimattan ayrılabilir.” Kanun koyucu vekâlet sözleşmesinin konusunun müvekkil yararına bir iş görme olmasından hareketle, vekile müvekkilin talimatlarına uyma yükümü öngörölmüştür⁸.

Talimatla sözleşme veya işin mahiyeti itibarıyla kapsamı belirlenen vekâlet sözleşmesine sınırlama getirilir. Vekâletin yerine getirilme şekli daha somut olarak belirlenir. Ancak talimatın bu özelliğine karşın vekil edene, vekâlet sözleşmesinin yapıldığı sırada karşılık olarak kararlaştırılandan daha fazlasını istemek veya vekilin durumunu daha fazla ağırlaştırmak şeklinde değişiklik yapma yetkisi vermez⁹.

Eğer bir talimat emredici nitelikte ise vekil bu talimata uymak zorundadır. Ancak TBK. 505. maddesinin 1. fıkrasında hangi hallerde vekilin talimata uymak zorunda olmadığı belirtilmiştir. Eğer talimat hukuka, ahlaka aykırı ise irade bozukluğuna dayanıyorsa, talimatın yerine getirilmesi müvekkilin aleyhine olacaksa dahi vekil, müvekkilini bu hususta

⁸ Aral, s. 42.

⁹ Özkaya, E.: Vekalet Sözleşmesi ve Kötüye Kullanılması, Ankara 2005, s. 326.

aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeli, ancak müvekkili ısrarcı ise ya talimatı yerine getirmeli ya da vekillikten çekilmelidir.

Bu yükümlülük marka vekilleri açısından da aynen geçerlidir. Şöyle ki marka vekilleri müvekkilinin talimatları doğrultusunda işlem gerçekleştirir. Ancak bu yükümlülük vekilin özen yükümlülüğü ile birlikte değerlendirilmelidir. Çünkü her ne kadar müvekkilin talimatlarına uygun hareket etme yükümlülüğü bulursa da müvekkili aydınlatma yükümlülüğü tam olarak gerçekleşmelidir. Örneğin marka vekili mutlak red nedenleri açısından tescili mümkün olmayan bir başvurma doğrultusunda bir talimat aldığı anda, öncelikle bu konuya ilişkin olarak müvekkiline ayrıntılı bilgi vermek zorundadır. Şayet bu bilgilendirmeye nazaran müvekkil talimatında ısrar ederse bu durumda ya müvekkilin talimatlarını yerine getirir ya da vekillikten çekilme hakkına her zaman sahiptir.

Müvekkilin talimatına bağlılık kuralı vekilin talimat almaksızın hiçbir şey yapamayacağı anlamına gelmez. Marka vekilinin yapmak zorunda olduğu bir iş için ayrıca müvekkilden bir talimat alması da gerekmez. Örneğin bir tescil aşamasında eksik bilgi ve belgeleri tamamlanması vekilden istenirse vekil bunun için bir talimat almak zorunda değildir.

3- İade Yükümlülüğü

Türk Borçlar Kanunu m.508/1.nci fıkraya göre vekil, vekâlet verenin istemi üzerine yürüttüğü işin hesabını vermek ve vekâletle ilişkili olarak aldıklarını vekâlet verene iade etmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük vekilin başkası yararına iş görmesinin bir sonucudur. Bu fıkra metninde vekâletle ilişkili olarak alınanlar denilerek, mal niteliğinde olmayan şeyler de iade borcu kapsamına alınmıştır. Ayrıca iade edilecek şeyler, bizzat müvekkilden alınmış olabileceği gibi, üçüncü kişilerden de alınabilir.

4-Sadakat ve Özen Yükümlülüğü

TBK.506/II'ye göre 'vekil, üstlendiği iş ve hizmetleri, vekâlet verenin haklı menfaatlerini gözeterek, sadakat ve özenle yürütmekle görevlidir.' Sadakat borcu, vekilin her durumda müvekkilin menfaatine uygun hareket etmesini gerektirir. Vekil davranışlarını güven esası gereğince göz önünde tutulması gereken edim amacına yönlendirmekle ve kendi menfaatini müvekkilinininkine tabi kılmakla yükümlüdür.¹⁰ Başka bir ifadeyle müvekkilin

¹⁰ Aral, s.418.

yararına olacak davranışlarda bulunmak ve ona zarar verecek davranışlardan kaçınmak zorundadır.

Vekilin sadakat yükümü sadece işin görülmesiyle sınırlı olmayıp, sözleşmenin sona ermesinden sonra da devam eder. Buna göre vekil işin görülmesi esnasında kendisine tevdi edilen veya herhangi bir şekilde öğrendiği sırları saklamakla ve bunları başkalarının öğrenmemesi için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. Bundan başka vekil, sadakat yükümünün gereği olarak sözleşmenin devamı veya işin görülmesi esnasında müvekkile bilgi vermek, onun uyarmak veya dikkatini çekmek, koruma yükümünü yerine getirmek zorundadır¹¹.

Vekâlet sözleşmesinin unsurlarını incelerken de ifade edildiği gibi, vekil belirli bir sonuca yönelik edim fiilini özenle yerine getirmekle yükümlüdür.

Özen bir beşeri davranışın, özellikle beşeri bir fiilin kriteri olup somut bir amaca, belirli bir sonuca, erişmek için akıl ve iradenin kullanılmasıdır. Vekâlet sözleşmesinde vekilin özen borcunun konusu, edim sonucunun başarılı bir şekilde gerçekleşmesi için hayat tecrübelerine ve işlerin doğal akışına göre gerekli davranışlarda bulunmak ve bunu engelleyecek davranışlardan kaçınmaktır¹².

Vekâlet olarak nitelenen iş görme sözleşmelerinde vekilin özen borcunun, diğer borçlarına göre özel bir yeri ve önemi vardır. Gerçekten de özen borcu, vekilin bütün diğer borçlarının ifasında da yer almaktadır.¹³ Çünkü vekâlet Roma hukukundan bu yana müvekkil ile vekil arasındaki güven ilişkisine dayanmaktadır. Yargıtay da bir kararında ‘Vekâlet sözleşmesi büyük ölçüde, vekil ile vekil edenin karşılıklı güvenine dayanır. Vekilin borçlarının çoğu da bu güven unsurundan doğar.’ ifadelerine yer vererek bu güven unsuruna değinmiştir¹⁴. Bu nedenle vekil, vekâletin ifası sırasında kendisine duyulan güvene uygun olarak, müvekkilin menfaatini, sözleşmeyle güdülen amaç çerçevesinde korumak yükümü altındadır¹⁵. Çünkü müvekkil, vekilin mesleğine ve karakterine güvenerek işi ona teslim etmek ister.

¹¹ Şenocak, Z.: Borçlunun İfa Yardımcılarından Dolayı Sorumluluğu, Ankara 1995, s. 16-17.

¹² Tandoğan, s. 410.

¹³ Başpınar, V.: Vekilin Özen Borcundan Doğan Borcu, Ankara 2004, s. 147.

¹⁴ Bkz. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu E. 1993/1-79; K. 1993/195 T. 5.5.1993 (kararın ayrıntısı için bkz. http://www.hukuki.net/ictihat/Yargitay_Hukuk_Genel_Kurulu_1993_1_79.php).

¹⁵ Yavuz, C.: Türk Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, İstanbul 2002, s. 248.

Yukarıda belirtildiği gibi özen borcu, niteliği itibarıyla vekilin diğer borçlarını da belirleyici durumdadır. Gerçekten de özen borcunun ihlal eden bir vekilin öteki borçlarını tam ve gereği gibi ifa etmesi hiçbir anlam taşımaz. Çünkü bu borç asıl edimin ifası için gerekli fiil ve hareketlerin yürütülmesine yöneliktir. Söz konusu ödevin ihlali halinde, sözleşmeden doğan asli edim yükümünü gereği gibi ifa etmesi mümkün değildir¹⁶.

Bir kimsenin kendi kudret ve kabiliyetine uygun bir dikkati gösterip göstermediğinin değil de, normal, makul, orta zekâlı bir kimsenin aynı şartlar altında veya benzer olaylarda göstereceği dikkat ve özene ‘objektif özen’ adı verilir. Vekilin özen borcundan doğan sorumluluğunun belirlenmesinde vekilden “basiretli bir vekilin” göstermesi gereken bir özen beklenir. Gerçekten de yeni TBK’nun 506. md. 3. fıkrası ile getirilen bu hükümle vekilden aynı durumda ve şartlarda basiretli bir vekilin yapması gereken davranış beklenir. Bu madde ile eski Kanun’da açıkça yer almayan bir düzenleme getirilmiş ve “objektif” bir ölçüte yer verilmiştir.

a- Vekilin Özen Borcundan Doğan Hukuki Sorumluluğu

Vekilin özen borcundan doğan sorumluluğu denilince, hukuk sisteminin tümü nazara alınmalıdır. Hukuk sisteminin tümü dikkate alındığında, vekilin dört farklı sorumluluk halinin düzenlendiği görülecektir. Bunlar; vekilin sözleşmeye dayanan akdi sorumluluğu, vekilin sözleşme dışı sorumluluğu, vekilin dürüstlük kuralından doğan sorumluluğu ve vekilin üçüncü kişilere karşı sorumluluğudur¹⁷. Biz buradaki çalışmamızda esas olarak marka vekilini temel aldığımız için özellikle sözleşmesel sorumluluğa temas edeceğiz.

b-Vekilin Sözleşmeden Doğan Sorumluluğu

Vekilin özen borcuna aykırılık sebebiyle sözleşmeye dayanan sorumluluğunun temelini TBK. 506 ve TBK. m. 112’den almaktadır. Bu hükümlere göre vekil, iş sahibine karşı vermiş olduğu zararlardan dolayı kusurlu olması, hukuka aykırı davranışı ile meydana gelen zararı arasında illiyet bağının bulunması şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde sorumlu olup; zararı tazmin yükümlülüğü altına girer.

Sözleşmeye dayanan sorumlulukta vekil, söz konusu zararın meydana gelmemesi için hal ve şartların gerektirdiği her türlü özeni gösterdiği konusundaki ispat yükünü üzerinde

¹⁶ Karahasan, M. R.: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, İstanbul 1992, s. 154.

¹⁷ Başpınar, s. 190 vd.

taşır. Zira TBK. 112. md. ispat yükü ters çevrilmiş bir kusur sorumluluğu öngörmektedir. Sorumluluğun diğer şartlarının ispatı ise zarar görene aittir.

c- Sorumluluğun Şartları:

aa- Borca Aykırı Bir Davranışın Varlığı

Vekâlet sözleşmesinde vekilin en önemli borcu, sözleşme ile üstlendiği işlem veya hizmeti özenle yerine getirmektir. Özen borcu vekil ile iş sahibinin arasındaki hukuki ilişkinin kapsamına dâhildir.

Türk-İsviçre hukukunda vekilin sözleşmeye dayanan akdi sorumluluğunun söz konusu olabilmesi için, ifanın gereği gibi yerine getirilmemesi gerekir¹⁸. Böyle bir hâl ise değişik şekillerde ortaya çıkabilir. Gerçekten de borçlunun edimini gereği gibi yerine getirmemesi ya ifayı hiç gerçekleştirmemiş ve bunda kusurlu olması veya ifayı geciktirmesi ya da ifayı gerçekleştirmiş olmakla birlikte, bunun ifa modalitelerine aykırılık oluşturması gerekir¹⁹. Söz konusu hâller, gereği gibi ifa etmeme demektir (TBK m. 112). Vekilin özen borcuna aykırı davranışı ise, genellikle ifa etmeme veya sözleşmenin ayıplı ifası olarak kabul edilebilir²⁰.

Marka vekilleri açısından sözleşmeden kaynaklanan özen borcu sorumluluğu değerlendirildiğinde şu sonuçlara ulaşılabilir: Marka vekillerinin görevi, müvekkilini TPE nezdinde temsil etmek, yani iş sahiplerinin marka ile ilgili her türlü işlemlerini yapmak ve takip etmektir. Bu açıdan öncelikle marka başvuru sahibinin başvurusunun gerçekleştirilmesinde vekilin özen borcu vardır. Bu özen borcu kapsamında vekil, yapılan başvurunun mutlak veya nispi red yönünden (556 sayılı KHK m. 7-8) reddedilmesi ihtimalini değerlendirerek bunu müvekkiline bildirmelidir. Ancak marka başvuru sahibinin tescil edilecek marka konusunda ısrarı karşısında müvekkilden yazılı olarak talimat alınması yerinde olacaktır. Bu durumda dahi vekil mutlak ve nispi red ile karşılaşılması için gerekli özeni göstermek zorundadır.

Bunun dışında marka başvurusunun makul bir zamanda yapılması da özen borcu kapsamındadır. Zira marka koruması TPE'ye tescil başvurusu yapıldığı gün, saat ve hatta dakika itibarıyla korunmaya başladığı için günler bir tarafa bırakılırsa, dakikaların bile önemli olabileceği böyle bir hak için başvuru anı çok önemlidir. Dolayısı ile marka vekilinin

¹⁸ Başpınar, s. 194.

¹⁹ Başpınar, s. 194.

²⁰ Aral, F.: Türk Borçlar Hukukunda Kötü İfa, (Yayınlanmamış Doçentlik Tezi), Ankara 1985, s. 52-53.

müvekkilde işi aldıktan sonra fazla vakit kaybetmeden başvuruyu yapmasında müvekkilin haklı bir çıkarı vardır. Yine itiraz vs. gibi işlemler de süreli olup bu sürelerin geçirilmemesi için de marka vekili kendisinden beklenen özeni yerine getirmelidir.

Yine özen kapsamı içinde olabilecek bir husus da marka vekilinin marka başvurusunu yaptıktan sonra başvuru konusunda yapılan itirazları müvekkiline bildirmesidir. Ancak yapılan başvurunun mutlak red nedenleri yönünden Türk Patent Enstitüsünce reddedilmesi halinde bu da müvekkile bildirilmelidir. Vekilin bu bildirimini de makul bir süre içerisinde yapması gerekir.

bb-Özen Borcuna Aykırı Davranıştan Bir Zararın Doğması

aaa- Zarar Kavramı

Zarar, geniş anlamda ele alındığında bir kişinin mal veya kişilik varlığı değerlerinde, iradesine aykırı olarak meydana gelen bir azalma veya eksilme şeklinde tanımlanmaktadır²¹ Vekilin özen borcunu ihlal etmesi sonucunda, iş sahibinin gerek malvarlığı, gerek kişi varlığı değerlerinde iradesi dışında bir eksilme meydana gelebilir. Bu eksilmenin malvarlığında meydana geldiği hallerde genellikle maddi zarardan; kişi varlığında meydana geldiği hallerde manevi zarardan bahsedilir. Ancak bu durumların aksi de mümkündür. Yani kişi varlığı değerlerinin ihlal edildiği hallerde örneğin yaralanma halinde tedavi masrafları talep edilebileceği gibi, maddi zarara uğramış kişi uğradığı mal kaybı nedeniyle manevi zarar da talep edebilir.

Vekâlete ilişkin hükümlerin uygulama alanı bulduğu marka vekilliğinde ortaya çıkan zarar da genellikle malvarlığına ilişkindir. Örnek verecek olursak; marka vekilinin özensizce davranması sonucunda itiraz süresini kaçırmaması neticesinde, müvekkilinin bir hak kaybına neden olması halinde olduğu gibi.

bbb-Zararın Meydana Gelmesi

Zarar meydana gelmeden tazmin mükellefiyeti doğmaz. Tazmin borcunun muacceliyet anı, zararın doğduğu andır. Bu sebeple, zararın hangi anda doğduğunun tespiti tazminat hukuku bakımından son derece önemlidir. Zararın tarifinde yer alan, malvarlığının iki durumu arasındaki fark, zarar verici fiilin meydana gelmesinden itibaren eksilmeye göre

²¹ Eren, F.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2015, s. 520.

hesaplanmaktadır. Mesela bir marka vekilinin itiraz süresini kaçırmaması sebebiyle iş sahibinin hak kaybına neden olduğu anı, zararın doğduğu an olarak kabul etmek gereklidir.

ccc-Zararın Hesaplanması

Sözleşme hukukunda, zarar iki farklı biçimde hesaplanmaktadır. Bunlar doktrinde, müspet zarar ve menfi zarar kavramları olarak ifade edilmektedir. İfanın gerçekleşmesi halinde uğranılmayacak zarara müspet zarar denir. Buna karşılık sözleşme ilişkisine hiç girilmese idi uğranılmayacak olan zarara menfi zarar denilir²².

Zararın var olması, sorumluluk için yeterli değildir. Söz konusu zararın aynı zamanda hayatın genel akışı ve normal hayat tecrübelerine göre, somut olaydaki özen borcunun ihlalinin uygun ve elverişli bir neticesi olarak kabul edilmesi, hukuka aykırı davranış ile zararlı sonuç arasında sebep sonuç ilişkisinin bulunması gereklidir. Başka bir deyişle, sözleşmenin ihlali ile zararlı sonuç arasında nedensellik bağının bulunması gereklidir.

Vekilin özen borcunun ihlalinin olmazsa olmaz unsuru olan illiyet bağının varlığını ispat, genel ispat yükü kuralları uyarınca müvekkil, yani iş sahibi üzerinedir. Aksi ispat edilemediği takdirde, vekilin sözleşme ile üstlendiği işin idaresini özenle yürüttüğü ve tam ve doğru bir biçimde ifayı gerçekleştirdiği kabul edilir. Bu nedenle somut olayda inandırıcı deliller ortaya konulmalıdır.

İllyet bağını kesen sebepler, sözleşme dışı sorumlulukta olduğu gibi, vekâlet hukukunda da mücbir sebep, üçüncü kişinin ağır kusuru ve zarar görenin ağır kusurudur.

cc- Kusur

Kusur somut olaydaki davranışın hukuk düzeni tarafından kınanabilirlik niteliğindedir. Kusur, özü itibarıyla insanın davranışlarında hür olduğu, başka şekilde davranabileceği, ancak somut olayda olduğu gibi davranması sebebiyle, hukuk düzeni tarafında kınanması gerekliliğine dayanır. Mademki kişi gerekli dikkati göstermiş olsa idi, başka şekilde davranabilme imkân ve iktidarına sahiptir; buna uymamak suretiyle kusurlu davranmış olup, sorumlu tutulmalıdır.

Sorumluluk bazen kanun gereği şahsi kusur aranmaksızın da gerçekleşir. Bu hâller sebep sorumluluğu olarak adlandırılacaktır. Buna karşılık kusur sorumluluğunda, sorumluluğun söz konusu olabilmesi için mutlaka kusur aranacaktır.

²² Bkz. Eren, s. 1057 vd.

Kusur tazminat miktarının tayininde de önem taşır. Bu anlamda kusur sorumluluğu sınırlayan bir unsurdur.

Özen borcunun ihlali nedeniyle vekilin sorumluluğu için onun söz konusu ihlalde kusurlu olması şarttır. Sözleşmeye dayanan akdi sorumlulukta haksız fiil sorumluluğuna göre ispat yükü ters çevrilmiştir.

Özen borcuna aykırılık genellikle ihmal suretiyle ortaya çıkabilir. İhmal gerçekte zararlı neticenin doğmaması için hukuk düzeninin yüklemiş olduğu ödevde aykırı hareket etmek, gerekli tedbirleri almamaktır²³. Bilinçli ihmalde vekil sözleşmenin iş sahibine zarar verebileceğini ve dolayısı ile sözleşmenin ihlali sonucunu doğuracağını bilir, ancak bilinçsiz ihmalde vekil davranışının müvekkiline zarar verebileceğini bilmemekle birlikte gerekli dikkat ve özeni gösterseydi bilebilecek durumdadır.

İhmalin objektif ölçülere göre değerlendirmesi halinde, orta seviyede, makul normal bir vekilin, somut olayda durumun özellik ve gereklerine göre alması gerekli tedbirlere, göstereceği özene, harcayacağı çabaya bakılır. Vekilin makul, yani emsal kişinin kabiliyet ve meleke ve fiziki gücü sebebiyle emsal kişinin davranışından sapan her davranışı ihmal olarak adlandırılır.

d-İş Kendisine Bırakılan Kişinin Asıl İş Sahibine Karşı Sorumluluğu

Vekâlet sözleşmesi konusu işin kendisine bırakılan kişinin asıl iş sahibine karşı sorumlu olup olmadığı ve bu sorumluluğun kapsamı, vekil ile iş görülmesini kendisine bıraktığı kişi arasındaki ilişkinin özelliklerine göre değişmektedir.

Vekilin alt vekâlet sözleşmesi uyarınca, işin görülmesini üçüncü kişilere bıraktığı hallerde, vekil ile iş sahibi arasındaki vekâlet ilişkisi devam eder. Çünkü böyle hallerde vekil ile alt vekil arasında bir vekâlet ilişkisi yoktur. Ancak bu durumda asıl iş sahibinin, alt vekile karşı, kanundan doğan bazı talep hakları bulunmaktadır. Doktrinde, özellikle asıl iş sahibinin, alt vekâletin gereği gibi ifasını talep ve gereği gibi ifa etmeme halinde tazminat isteme hakkının bulunduğu ifade edilmektedir²⁴.

TBK m. 507/ III'de vekilin iş sahibine karşı sorumluluğu düzenlenmiştir. Buna göre, vekilin caiz olmayan veya olan biçimde yerine koyduğu kişiye karşı haiz olduğu bütün hakları, iş sahibi de o kişiye karşı ileri sürebilir.

²³ Eren, s. 576 vd.

²⁴ Tandoğan, s. 459, 472.

İkame vekâlette kaim vekilin iş sahibine karşı sorumluluğu da akdi niteliktedir. Zira vekilin sahip olduğu yetkiye dayanarak müvekkil adına yaptığı bir sözleşme ile vekâletin ifası için başkasını görevlendirmesi halinde, iş sahibi ile kaim vekil arasında, doğrudan doğruya bir vekâlet sözleşmesi doğmaktadır. Sonuç olarak iş sahibinin kaim vekil ile arasındaki sözleşmeye dayanarak taleplerini ileri sürmesi yeterlidir.

e-Marka Vekilinin Yetkisini Aşması

Marka vekili, vekâlet sözleşmesi çerçevesinde hareket etmek zorundadır. Çünkü müvekkil, vekilin vekâlet sözleşmesi ile kendisine verilen yetki sınırları içerisindeki işlemleri ile bağlıdır. Mesela tek bir sınıftan başvuru için kendisine yetki verilmiş vekil, bu sınıf dışında diğer tüm sınıflardan da tescil başvurusu yaptığı takdirde yetkisini aşmış olur. Yahut da sözleşmeyle kendisine sadece marka tescilinde bulunma yetkisinin verildiği, fakat itiraz yetkisi verilmediği halde iş sahibi adına itirazlarda bulunan marka vekili de yetkisini aşmış kabul edilir. Bu halde ise vekâletsiz iş gören konumuna girebilir. Çünkü somut olayda marka vekilinin vekilin yetkileri arasında markaya itiraz yer almamaktadır. Müvekkil, vekâlet sözleşmesinde vekilin yetkilerine bir sınırlama getirebilir.

f-Marka Vekilinin Yetkisini Kötüye Kullanması

Müvekkil, vekilin, vekâlet sözleşmesi ile aldığı yetkilerini kötüye kullanması halinde bu yetkileri artık kullanamaz.. Vekil daima müvekkilin menfaatine uygun hareket etme, ona zarar verecek davranışlardan kaçınma borcu altındadır²⁵.

Vekilin vekâlet görevini kötüye kullanmasından söz edebilmek için şu şartların gerçekleşmesi gereklidir: Her şeyden önce vekilin müvekkilin menfaatlerine aykırı hareket etmesi gerekir. Bunun karşılığı ise, ya kendisinin veya üçüncü kişinin vekâlet konusu iş veya işlemde bir yarar elde etmesidir. Bu sebeple vekilin müvekkile zarar verme kastı, vekâletin kötüye kullanılmasının birinci koşuludur. İkinci unsur, müvekkilin vekilin işleminden bir zarar görmesidir. Mesela değeri çok yüksek bir taşın vekil tarafından çok düşük bir bedelle satılması halinde müvekkilin zararı doğmuştur.²⁶ Aynı şekilde vekil, istediği kişiye bağış yapmakla yetkili kılınmış olsa bile, bu yetki, müvekkilin düşmanına bağış yapmasına imkân vermez. Aksi halde vekâlet kötüye kullanılmış olur. Bu sebeple vekâletin kötüye kullanılması

²⁵ Başpınar, s. 203; Özkaya, s.760.

²⁶ Özkaya, s. 765.

halinde müvekkilin bu sözleşme ile bağlı olmaması için, vekilin müvekkile zarar verme kastının ve müvekkilin objektif ölçüler içerisinde önemli bir zararının bulunması gerekir²⁷.

Vekâletin kötüye kullanılması halinde müvekkil vekilin yaptığı sözleşme ile bağlı değildir. Hatta sözleşme ifa edilmiş, mesela taşınmaz tapuda üçüncü kişi adına tescil edilmiş olsa bile sonuç değişmez. Buna karşılık müvekkil, sözleşmeye katılmış veya zımnen icazet vermiş ise, vekâletin kötüye kullanıldığı iddiasında bulunamaz.

g-Marka Vekilin Yetkisinin Bulunmaması

Marka vekili yetkisiz ise yaptığı işlem de yoklukla malul olacaktır. TPE'nin çalışma esasları gereğince marka vekillerinin yapacakları iş ve işlemlerde yetki belgesi bulunması aranmaktadır. Ancak gerçekte böyle bir sözleşme yoksa, örneğin bu yetki belgesi eğer müvekkil tarafından değil de bir başkası tarafında sahte olarak düzenlendiyse, bu gibi hallerde söz konusu işlem müvekkili bağlamaz. Eğer vekâlet sözleşmesi butlan sebeplerinden biri ile batıl ise, (örneğin iş sahibinin temyiz kudretine sahip olmaması hali gibi) vekilin vekâleti bulunmamaktadır. Aynı durum vekilin ölümü veya süreli olarak verilen vekâletin yenilenmemesi hallerinde de söz konusudur²⁸

²⁷ Özkaya, s. 762.

²⁸ Başpınar, s. 205.

SONUÇ

Marka vekilliği Türk Patent Enstitüsü nezdinde iş sahibi adına marka tescili başvurusu ve diğer işlemleri yapmak üzere görevlendirilmiş gerçek ve tüzel kişilerin yürüttüğü faaliyettir. Marka vekillerinin sorumluluğu mevzuatımızda düzenlenmemiş genel olarak Türk Borçlar Kanunu'nda yer alan vekâlete ilişkin hükümlere tabi olduğu öngörülmüştür.

Vekilin sorumluluğu irdelenirken temelde vekilin borçlarından hareket edilmesi gerekmektedir. Çünkü bir borcun söz konusu olmadığı yerde sorumluluk da gündeme gelmeyecektir. Türk Borçlar Kanunu'nda vekilin borçları olarak, özen ve sadakat borcu, iade borcu, işi bizzat yapma borcu ve müvekkilinin talimatlarına uyma borcu düzenlenmiştir. Bu borçlar kapsamında vekil müvekkilinin işlerini yürütecektir.

Marka vekilleri de Türk Borçlar Kanunu'ndaki vekilin borçları ile karşı karşıyadır. Bu açıdan genel olarak vekilin borçlarından olan özen ve sadakat borcu, iade borcu, işi bizzat yapma borcu ve müvekkilinin talimatlarına uyma borcu esastır. Ancak her ne kadar Türk Borçlar Kanunu'nda yer alan düzenlemeler marka vekilleri hakkında da uygulanırsa da marka vekillerine ilişkin Avukatlık Kanunu'ndaki gibi ayrıntılı olarak düzenleme yapılmasının gerekliliği ortadadır.

KAYNAKÇA

Akipek, Ş.: Alt Vekalet, Ankara 2003.

Aral, F.: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Ankara 1999.

Aral, F.: Türk Borçlar Hukukunda Kötü İfa, (Yayınlanmamış Doçentlik Tezi), Ankara 1985 (Anılış: Kötü İfa).

Başpınar, V.: Vekilin Özen Borcundan Doğan Borcu, Ankara 2004.

Eren, F.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 18. Baskı, Ankara 2015.

Hatemi, H./Serozan, R./ Arpacı, A.: Borçlar Hukuku Özel Bölüm, İstanbul, 1992.

İnanıcı, H.: Marka ve Patent Vekilliği- Avukatlar Açısından Eleştirel Bir Değerlendirme, Ankara Barosu, Uluslar arası Hukuk Kurultayı, Ankara 2000, s. 194 vd.

Karahasan, M. R.: Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, İstanbul 1992.

Özkaya, E.: Vekalet Sözleşmesi ve Kötüye Kullanılması, Ankara 2005.

Şenocak, Z.: Borçlunun İfa Yardımcılarından Dolayı Sorumluluğu, Ankara 1995.

Tandoğan, H.: Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, C. II, İstanbul 2008.

Yavuz, C.: Türk Borçlar Hukuku, Özel Hükümler, İstanbul 2002.